

Talousarviokehys vuodelle 2025

KH 17.06.2024 § 142

292/02.02.00/2024

Valmistelija	Taluspäällikkö Jari Jaakkola
Päätös	Hyväksyttiin.
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Pajari Noora
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus hyväksyy talousarvion 2025 suunnittelukehysten liitteen mukaisesti.

Selostus

Talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta, rakenteesta ja sisällöstä sekä sen hyväksymisestä, muuttamisesta ja sitovuudesta säädetään kuntalain 110 pykälässä. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi vuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvion valmistelusta vastaa kunnanhallitus sekä kukin toimielin omalla tehtäväalueellaan. Kunnallisessa liikelaitoksessa valmistelusta vastaa johtokunta. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio- ja suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioon tulee ottaa toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä tulee osoittaa, miten rahoitustarve muutoin katetaan.

Yksittäisen talousarviovuoden tulos voi olla alijäämäinen, mutta taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt kumulatiivinen alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien.

Talousarviokehys vuodelle 2025

Laadintakehyksessä ja lopullisessa talousarviopäätöksessä on huomioitava kuntalain edellyttämät talouden tasapainottamisvaatimukset. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 20.11.2023 talouden tasapainotusohjelman vuosille 2024–2027.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan jatkuu edelleen. Sota ei tällä hetkellä nosta kulutushyödykkeiden ja tuotantohyödykkeiden hintoja. Pohjainflaatio on tällä hetkellä 2,87 prosenttia, mikä lasketaan ilman energian ja elintarvikkeiden hintoja. Tämän vuoksi EKP:n neuvosto päätti 5.6.2024 laskea ohjaukorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 4,00

prosentista 3,75 prosenttiin. EKP:n päätös on tällä hetkellä jo koroissa mukana.

Lisäksi nykyhallituksen tuleva hallitusohjelma saattaa antaa merkittäviä kokonaistaloudellisia vaikutuksia kuntatalouteen, mihin tulee varautua.

Kaupungin kehystä vuodelle 2025 ovat toimialat tehneet ensimmäistä kertaa Accunan talousarvio-ohjelmassa. Toimialan luvuissa on mukana kahden prosentin palkkojen korotus sekä on otettu huomioon toimintakuluissa ja toimintatuotoissa talouden tasapainottamiseksi esitettyjä toimenpiteitä. Verorahoituksessa on mukana valtionosuuksiin sisältyvä TE-uudistus. Verotulot on arvioitu toukokuussa 2024 päivitetyn veroennustekehikon pohjalta. Veroennustekehikko päivitetään seuraavan kerran elokuun aikana. Verotulot ja valtionosuudet budjetoidaan Kuntaliiton, Verohallinnon ja VM:n laskelmien pohjalta.

Talousarviovuonna 2025 kehyksen toimintatuotot ovat 17,2 miljoonaa euroa, toimintakulut ovat 41,7 miljoonaa euroa ja toimintakate on 24,5 miljoonaa euroa negatiivinen. Toimintakate huononee vuoden 2024 talousarviomuutokseen nähden 1,6 miljoonaa euroa, kun toimintatuotot vähenevät 0,7 miljoonaa euroa ja toimintakulut kasvavat 0,8 miljoonaa euroa. Toimintatuottojen vähentyminen johtuu pääasiassa valtion leikkauslistalla olevien hankkeiden vähentymisestä. Toimintakuluissa avustukset ovat kasvaneet 1,9 miljoonaa euroa, mikä johtuu TE-uudistukseen liittyvistä maksuista. Vaikka palkkoja korotettiin kaksi prosenttia, niin henkilöstökulujen määrä väheni 0,8 miljoonaa euroa.

Toukokuun arvion mukaan vuoden 2025 verotulojen kertymä on noin 22,1 miljoonaa euroa, joka on 0,6 miljoonaa euroa edellisen vuoden talousarviomuutosta enemmän. Syynä verotulojen kasvuun on, kun julkisen talouden suunnitelmaan sisältyy päätös ansiotulovähennyksen poistamisesta ja sitä korvaavan työtulovähennyksen korottamisesta. Toimenpiteen arvioidaan lisäävän kunnallisveron tuottoa, mutta muutos toteutetaan kuitenkin kunta-valtio-suhteessa kustannusneutraalisti siten, että verotulomenetyksen korvauksia valtionosuuden erässä alennetaan vastaavalla euromäärällä. Kaupungin nykyinen kehys on laadittu siten, että kunnallisveroprosenttia (9,10 %) ei ole nostettu.

Valtionosuuksissa on odotettavissa myös lisäystä, koska niissä on mukana työllisyyden tehtävistä saatu valtionosuus. Tällä hetkellä valtionosuusarvio on 7,7 miljoonaa euroa. Valtionosuus kasvaisi noin 0,9 miljoonaa euroa verrattaessa vuoden 2024 talousarviomuutokseen.

Keuruun kaupungin korkokulut ovat vielä ensi vuonna korkeat. Kehyksessä on hyödynnetty Kuntarahoituksen arvioituja laskelmia. Korkokuluja ensi vuodelle korkosuojaus huomioiden on 1,6 miljoonaa euroa, kun vuonna 2024 korkokulut olivat 1,8 miljoonaa euroa. Poistot ovat 4,2 miljoonaa euroa. Poistot ovat vähentyneet 0,3 miljoonaa euroa vuoden 2024 muutetusta talousarviosta. Poikkeuksena vuoden 2025 kehykseen on se, että vuodelle 2024

tehdään arvonalentumiskirjauksia 0,5 miljoonaa euroa.
Talousarviokehityksen alijäämä vuodelle 2025 on 117 650 euroa.
Talousarvion tavoitteena on saada tulos vähintään nollassa.

Kaupungin nettoinvestointitaso on vuonna 2025 noin 2,1 miljoonaa euroa. Kaupungin tavoitteena on, ettei lainaa tarvitse ottaa.
Pitkäaikaista lainaa lyhennetään ensi vuonna 2,5 miljoonaa.

Talousarviossa asetettavat tavoitteet ja aikataulu

Jokaisen tulosalueen toimintamäärärahat tulee arvioida niin tiukasti kuin mahdollista. Kaikista ei-välttämättömistä hankinnoista tulee pidättäytyä. Kaikkien tulosalueiden tulee selvittää toimintatapojen muutoksia, joilla aikaansaadaan kustannussäästöjä.

Lautakuntien on laadittava tulosaluekohtaiset talousarvioesityksensä kaupunginhallituksen esittämän talousarviokehityksen sisällä.
Investointien osalta noudatetaan rahoituslaskelman mukaista investointimäärää.

Toiminnalliset tavoitteet tulee määritellä kaupunkistrategian ja toimenpideohjelmien mukaisesti.

Kehityksen antamisen jälkeen kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto käsittelevät talousarviota syyskuussa.
Lautakunnat käsittelevät talousarviota lokakuun kokouksissaan.

Kaupunginhallitus käsittelee talousarviota marraskuussa ja kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion joulukuussa.